

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci

žalobce: **R. P.**
zastoupený Mgr. Kristýnou Pavlíkovou, advokátkou
se sídlem Šantova 2, 779 00 Olomouc

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5, pracoviště Hradec Králové,
Slezská 839, 502 00 Hradec Králové

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 9. 2023, č. j. X, o invalidní důchod,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 14. 9. 2023, č. j. X, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobci náklady řízení ve výši 8 102 Kč k rukám jeho zástupkyně, a to do deseti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Rozhodnutím žalované ze dne 14. 9. 2023, č. j. X (dále také jen „*napadené rozhodnutí*“), byly zamítnuty námitky žalobce a potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 2. 5. 2023, č. j. X (dále také jen „*prvoinstanční rozhodnutí*“), kterým zamítla žádost žalobce o změnu výše invalidního důchodu podle § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění,

ve znění pozdějších předpisů (dále jen zdp) a pro nesplnění podmínek § 39 odst. 2 písm. b) a c) zdp s odůvodněním, že podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Náchod ze dne 26. 4. 2023 (dále jen „OSSZ“) není žalobce invalidní pro invaliditu třetího ani druhého stupně, ale nadále je invalidní pro invaliditu prvního stupně (z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost pouze o 45%).

2. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaná uvedla, že přezkoumala prvoinstanční rozhodnutí v celém rozsahu včetně rozsahu uplatněných námitek, posoudila invaliditu žalobce a v tomto směru odkázala na vypracovaný nový posudek o invaliditě ze dne 7. 9. 2023, dle kterého je žalobce nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně dle § 39 odst. 2 písm. a) zdp. Konečná míra poklesu pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce byla tímto posudkem o invaliditě stanovena rovněž ve výši 45%. Žalovaná v odůvodnění rozhodnutí uvedla k jakým skutkovým zjištěním dospěl lékař Lékařské posudkové služby České správy sociálního zabezpečení (dále také jen „lékař ČSSZ“) při novém posouzení zdravotního stavu žalobce v námitkovém řízení (uveden diagnostický souhrn onemocnění žalobce) se závěrem, že rozhodující příčinou žalobcova dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti je oční onemocnění – oboustranná retinitis pigmentosa, diagnostikovaná v dubnu 2022, geneticky potvrzená dědičná dystrofie sítnice. Dále žalobce trpí oboustrannou percepční nedoslýchavostí od dětství korigovanou sluchadlem. Rozhodující oční postižení odpovídá zdravotnímu postižení uvedenému **v kapitole VII** (postižení oka, očních adnex, zraku) **položce 3c** (poruchy zorného pole – oboustranné koncentrické zúžení zorného pole do 20 stupňů od bodu fixace), pro které lékař ČSSZ stanovil procentní míru poklesu pracovní schopnosti v rámci daného rozmezí 25-35% na horní hranici 35% a vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky tuto hodnotu zvýšil o 10%, celkově tak činí **45%**.
3. K námitkám žalobce, který nesouhlasil s posouzením svého zdravotního stavu, žalovaná uvedla, že rozhodující příčinou jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu jsou smyslová onemocnění, nyní dominuje oboustranná retinitis pigmentosa, diagnostikovaná v dubnu 2022, kdy genetickým vyšetřením v březnu 2023 byla potvrzena dědičná dystrofie sítnice, oboustranná percepční nedoslýchavost od dětství korigovaná jednostranně naslouchadlem, je bez uváděné poruchy komunikace. Zdravotní stav žalobce zhodnotil lékař ČSSZ jako stabilizovaný, trvalé a posudkově významné zhoršení zdravotního stavu se neprokázalo, žalobce je dlouhodobě adaptován na chronické potíže bez prokázané zásadní progresse. Žalovaná uzavřela, že posudkový závěr lékaře OSSZ Náchod ze dne 26. 4. 2023 lze jako správný potvrdit. Námitky proto jako nedůvodné zamítla a prvoinstanční rozhodnutí jako správné potvrdila.

II. Obsah žaloby

4. Žalobce namítal, že žalovaná při posouzení míry poklesu jeho pracovní schopnosti nepostupovala správně, když jako podklad pro posouzení invalidity použila posudek o invaliditě ze dne 7. 9. 2023, který je dle jeho názoru nesprávný. Předmětný posudek za dominantní onemocnění žalobce považoval oboustrannou retinitis pigmentosu diagnostikovanou v 4/2022. Zdravotní prohlídka u žalobce provedena nebyla. Posudkovým lékařem byl pouze telefonicky kontaktován, přičemž tento vyhodnotil, že žalobce je schopen užívat mobilní telefon.

5. Žalobce namítá, že předmětný posudek (se stanovením míry poklesu pracovní schopnosti podle kapitoly VII, položky 3c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. na 35%, navýšené o 10%, celkem 45%) nebyl zpracován objektivně, nebyly zjištěny veškeré rozhodné skutečnosti. Je přesvědčen, že došlo k vyšší míře poklesu jeho pracovní schopnosti, a to nejméně o 60%. Poukázal na zjištění prof. MUDr. H. L., Ph.D., FEBO (viz lékařská zpráva ze dne 20. 10. 2023), že trpí vrozeným progresivním onemocněním sítnice v rámci syndromového postižení, které je příčinou noční slepoty a výrazného omezení zorného pole na úroveň praktické slepoty i poklesu zrakové ostrosti obou očí. Lékařka v této zprávě potvrzuje praktickou slepotu obou očí při omezení zorného pole k 5 stupňům. Jedná se o trvale nepříznivý stav, t. č. bez možnosti kauzální léčby. Žalobce tak namítá, že jeho postižení očí by mělo být posuzováno dle kapitoly VII, položky 3d přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb.
6. Dále sdělil, že ve svých uplatněných námitkách podrobně uvedl, jaký vliv má výše popsané onemocnění na jeho život, když došlo nejen k zásahu do jeho pracovní schopnosti, ale i do soukromého života. Jedná se o trvale nepříznivý zdravotní stav, který není možné vyléčit ani nelze žádnou léčbou zlepšit. Naopak se postupně zhoršuje, když v blízké budoucnosti dojde k úplné ztrátě zraku.
7. Z důvodu zhoršení jeho zdravotního stavu s ním zaměstnavatel ukončil pracovní poměr, rovněž přišel o řidičské oprávnění. Žalobce dále uvedl, že ve svých námitkách odkázal na zprávu o ambulantním vyšetření ze dne 9. 5. 2023 na oční klinice, Fakultní nemocnice Hradec Králové, zpracovanou prof. MUDr. H. L., Ph.D., FEBO (shodné je uvedeno též ve zprávě jmenované lékařky ze dne 20. 10. 2023), přičemž má za to, že žalovaná pochybila, pokud si pro vyhotovení revizního posouzení jeho zdravotního stavu nevyžádala kompletní zdravotnickou dokumentaci či zprávu od všech specializovaných lékařů, kteří měli na starost péči o jeho zdravotní stav, zejména zprávu z oční kliniky Fakultní nemocnice Hradec Králové, která je specializovaným pracovištěm (k žalobě přiložil citované lékařské zprávy). Žalovaná sama neprovedla ani jeho osobní vyšetření. Má za to, že vyšetřit zrak na základě telefonického rozhovoru nelze.
8. Žalobce se v uplatněných námitkách vyjádřil i ke kritériím dle ust. § 39 zdp, popsal zhoršení svého zdravotního stavu a velice omezené možnosti svého uplatnění na trhu práce. Žalovaná se těmito námitkami vůbec nezabývala a rozhodla pouze na základě neúplných podkladů, které nevypovídaly nic o reálné schopnosti žalobce fungovat v rámci pracovního prostředí a zdali je vůbec schopen vykonávat práci dle dosažené kvalifikace či jeho praxe.
9. Navrhl proto, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení a novému rozhodnutí a zavázal žalovanou k náhradě nákladů řízení žalobci.

III. Vyjádření žalované

10. Žalovaná ve svém vyjádření zopakovala předmět řízení a setrvala na správnosti napadeného rozhodnutí. Navrhla zamítnutí žaloby.

IV. Skutkové a právní závěry krajského soudu

11. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). O žalobě rozhodl při jednání.

12. V přezkumném řízení soud konstatoval z lékařské dokumentace OSSZ Náchod posudek o zdravotním stavu žalobce ze dne 26. 4. 2023, v němž po uvedení diagnostického souhrnu onemocnění žalobce a odborných lékařských nálezů, z nichž bylo při posouzení jeho zdravotního stavu vycházeno, byl učiněn lékařem OSSZ závěr, že rozhodující příčinou žalobcova dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti je oční onemocnění – oboustranná retinitis pigmentosa, diagnostikovaná v dubnu 2022, dědičná dystrofie sítnice, potvrzená geneticky. Dále se na nepříznivém zdravotním stavu podílí i oboustranná percepční nedoslýchavost progresivní, korigovaná sluchadlem. Rozhodující oční postižení dle lékaře OSSZ odpovídá zdravotnímu postižení uvedenému v **kapitole VII, položce 3c** přílohy k vyhl. MPSV ČR č. 359/2009 Sb., míru poklesu pracovní schopnosti stanovil na horní hranici 35% pro uvedenou položku, kterou vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu zvýšil dle § 3 odst. 1 citované vyhlášky o 10%, celkově činí **45%**. Dle učiněného závěru je žalobce nadále invalidní, jedná se o invaliditu prvního stupně dle § 39 odst. 2 písm. a) zdp.
13. V posudku o invaliditě pro námitkové řízení ze dne 7. 9. 2023 je uveden diagnostický souhrn onemocnění žalobce, výsledek posouzení zdravotního stavu a stanovení konečné míry poklesu pracovní schopnosti. Posudkové zhodnocení a závěr je uveden výše v části I. tohoto rozsudku.
14. V projednávané věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále také jen „PK MPSV“ nebo „PK“ nebo „posudková komise“), jak vyplývá z § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění.
15. Z těchto důvodů požádal krajský soud PK MPSV s pracovištěm v Hradci Králové o vypracování posudku o zdravotním stavu žalobce, který byl vyhotoven po jednání komise konaném dne 14. 3. 2024 za přítomnosti žalobce. PK zasedala v řádném složení za účasti odborného lékaře z oboru oftalmologie, zdravotní stav žalobce hodnotila na podkladě spisové dokumentace OSSZ, spisové dokumentace ČSSZ - Lékařské posudkové služby, a odborných lékařských nálezů v nich obsažených, na podkladě zdravotnické dokumentace od ošetřujícího praktického lékaře, lékařských nálezů doložených žalobcem k žalobě a na základě vlastních poznatků. Po jejich vyhodnocení stanovila PK za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobce progredující vrozené degenerativní postižení oční sítnice až na úroveň praktické nevidomosti (retinitis pigmentosa) – v rámci genetickým vyšetřením verifikovaného Usheroва syndromu typ 2A.
16. V posudkovém závěru PK MPSV uvedla, že:
 - 1) **od 19. 7. 2022 do 8. 5. 2023** stanovuje procentní míru poklesu pracovní schopnosti podle **kapitoly VII, položky 6d** (jiné poruchy a postižení oka, očí, těžké vleklé formy, léčení vzdorující, trvale poškozující funkci obou očí, podle rozsahu omezení zrakových funkcí; 35-50%) přílohy k vyhl. MPSV ČR č. 359/2009 Sb. na **50%**, kterou zvolila vzhledem k charakteru a průběhu základního onemocnění s přihlédnutím k ostatním objektivně doloženým zdravotním potížím u žalobce pracujícího v dělnických profesích. Pro užití § 3 citované vyhlášky nezjistila další posudkově významné skutečnosti. Šlo o invaliditu druhého stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) zdp.

- 2) **od 9. 5. 2023 k datu vydání napadeného rozhodnutí** stanovuje procentní míru poklesu pracovní schopnosti podle kapitoly VII, položky 2a (praktická nevidomost obou očí, zraková ostrost s optimální korekcí v intervalu 1/60 (0,02)-světlocit s jistou projekcí nebo omezení zorného pole do 5 stupňů od bodu fixace, bez omezení zrakové ostrosti; 70-80%) přílohy k vyhl. MPSV ČR č. 359/2009 Sb. na **70%**, kterou zvolila vzhledem k charakteru a průběhu základního onemocnění s přihlédnutím k ostatním objektivně doloženým zdravotním potížím u žalobce pracujícího v dělnických profesích. Pro užití § 4 citované vyhlášky nezjistila další posudkově významné skutečnosti. **Šlo o invaliditu třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) zdp.** Dále uvedla, že výkon výdělečné činnosti žalobce vyžaduje zcela mimořádné podmínky dle § 6 citované vyhlášky.
17. V posudkovém odůvodnění posudková komise uvedla, že žalobce je od 4 let věku sledován pro oboustrannou percepční nedoslýchavost, sluch je korigován sluchadly. Pro postižení sluchu byl uznán částečně invalidním, s trvalou platností posudku. Dle PK byl dopad tíže zdravotního postižení hodnocen v souladu s právními předpisy.
18. K období od 19. 7. 2022 do 8. 5. 2023 PK uvedla, že dle očního nálezu ze dne 19. 7. 2022 byl žalobce v dubnu 2022 vyšetřen pro potíže se zrakem, bylo vysloveno podezření na diagnózu retinitis pigmentosa. Bylo doporučeno genetické vyšetření, které potvrdilo Usherův syndromu typ 2A, a tím i diagnózu degenerativního onemocnění sítnice vedoucí k praktické slepotě. Dle PK se u žalobce k datu očního vyšetření ze dne 19. 7. 2022 jednalo o těžké léčení vzdorující postižení, které trvale poškozuje funkci obou očí. S přihlédnutím k dalšímu postižení smyslového orgánu – sluchu a při dělnicky vykonávaných profesích proto stanovila procentní míru poklesu pracovní schopnosti na horní hranici položky 6d (50%).
19. K období od 9. 5. 2023 k datu vydání napadeného rozhodnutí PK uvedla, že funkčně významnou progresi očního postižení dokládá nález z očního vyšetření z FN Hradec Králové, prof. MUDr. L.Ph.D., FEBO ze dne 9. 5. 2023, kdy dle perimetru bylo již doloženo omezení zorného pole do 5 stupňů, tj. doložena tíže postižení odpovídající dle posudkových kritérií nevidomosti. Jiné funkčně významné skutečnosti, které by měly další vliv na pokles pracovní schopnosti, doloženy nebyly.
20. Posudková komise dále uvedla, že žalobce k námitce vůči prvoinstančnímu rozhodnutí předložil výše citovanou zprávu o ambulantním vyšetření ze dne 9. 5. 2023, která není v posudku lékaře ČSSZ ze dne 7. 9. 2023 uvedena, což PK MPSV vzhledem k zdravotnímu postižení žalobce považuje za pochybení. Posudková komise v závěru posudku uvedla, že od posudku lékaře OSSZ ze dne 6. 4. 2023 a posudku lékaře ČSSZ ze dne 7. 9. 2023 se liší v tom, že zhodnotila závažnost očního postižení a jeho dopad na pracovní schopnost žalobce v čase na základě výše citovaných očních nálezů.
21. Při jednání soudu zástupkyně žalobce odkázala na podanou žalobu, vyslovila souhlas se závěry posudku posudkové komise MPSV ze dne 14. 3. 2024, která se zabývala skutečnostmi, které žalobce uváděl již ve své námitce s odkazem na odborné oční nálezy prof. MUDr. Langerové, Ph.D. Setrvala na zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalované k dalšímu řízení a přiznání nákladů řízení žalobci, které se zavázala písemně vyčíslit ve lhůtě tří dnů.
22. Pověřená pracovnice žalované s ohledem na závěry posudku PK MPSV ze dne 14. 3. 2024 ponechala konečné rozhodnutí na úvaze soudu.

23. Krajský soud hodnotil provedené důkazy jednotlivě i v jejich souhrnu i s důkazy provedenými v řízení před správním orgánem (§ 77 odst. 2 s. ř. s.) a po provedeném dokazování v návaznosti na příslušná zákonná ustanovení dospěl k závěru, že **žaloba je důvodná**.
24. Podle § 38 zdp má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let a stal se a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku nebo b) invalidním následkem pracovního úrazu.
25. Podle ustanovení § 39 odst. 1 zdp je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
26. V odstavci (2) cit. ustanovení je uvedeno, že jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
27. Za dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav se považuje zdravotní stav, který omezuje tělesné, smyslové nebo duševní schopnosti pojištěnce významné pro jeho pracovní schopnost, pokud tento zdravotní stav trvá déle než 1 rok nebo podle poznatků lékařské vědy lze předpokládat, že bude trvat déle než 1 rok (§ 26 zdp).
28. Podle ustanovení § 39 odst. 4 zdp se při určování poklesu pracovní schopnosti vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu, a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav, c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával, e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %, f) v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.
29. Procentní míry poklesu pracovní schopnosti jsou uvedeny v příloze k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje se posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity).
30. Podle ustanovení § 2 odst. 1 cit. vyhlášky je pro stanovení procentní míry poklesu pracovní schopnosti nutné určit zdravotní postižení, která jsou příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce, a jejich vliv na pokles pracovní schopnosti pojištěnce.
31. Je-li příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce více zdravotních postižení, jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se nesčítají; v tomto případě se určí, které zdravotní postižení je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje

takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce (odst. 3 cit. ustanovení).

32. V § 3 citované vyhlášky se uvádí: (1) V případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů. (2) V případě, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pojištěnce má takový vliv na jeho schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace, že pokles pracovní schopnosti pojištěnce je větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti u příčiny, popřípadě rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů. (3) Zvýšení horní hranice míry poklesu pracovní schopnosti podle odstavců 1 a 2 nesmí v úhrnu převýšit 10 procentních bodů.
33. V § 4 citované vyhlášky se uvádí: (1) V případě, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pojištěnce nemá vliv, popřípadě má jen nepodstatný vliv na schopnost pojištěnce využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti a na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti a v důsledku toho je pokles pracovní schopnosti pojištěnce menší, než odpovídá dolní hranici míry poklesu pracovní schopnosti u příčiny, popřípadě rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto dolní hranici snížit až o 10 procentních bodů. (2) V případě, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pojištěnce je stabilizovaný nebo pojištěnec je adaptován na své zdravotní postižení a v důsledku toho je pokles pracovní schopnosti pojištěnce menší, než odpovídá dolní hranici míry poklesu pracovní schopnosti u příčiny, popřípadě rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto dolní hranici snížit až o 10 procentních bodů. (3) Snížení dolní hranice míry poklesu pracovní schopnosti podle odstavců 1 a 2 nesmí v úhrnu převýšit 10 procentních bodů.
34. Rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na lékařském odborném posouzení. Posuzování míry poklesu pracovní schopnosti je otázkou medicínskou a soud si o této otázce nemůže učinit úsudek sám, neboť nemá odborné medicínské znalosti (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2017, č. j. 8 Ads 180/2016 – 50, všechna zde citovaná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz). V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20, se uvádí: „*správní soud sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, správní soud v řízení o správní žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity a změny jejího stupně, resp. v řízení o kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu, ověřuje pouze to, zda posudek příslušné posudkové komise, o nějž se opírá správní rozhodnutí, je úplný a přesvědčivý (test úplnosti, přesvědčivosti a správnosti posudku), případně – namítal-li to žalobce – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (test řádného složení posudkové komise).*“
35. Napadeným rozhodnutím ve spojení s prvoinstančním rozhodnutím byla zamítnuta žádost žalobce o změnu výše invalidního důchodu z důvodu nadále trvající invalidity prvního stupně (zjištěna míra poklesu pracovní schopnosti o 45%). V řízení před krajským soudem bylo posudkem PK MPSV s pracovištěm v Hradci Králové ze dne 14. 3. 2024 prokázáno, že žalobce byl od 19. 7. 2022 do 8. 5. 2023 invalidní pro invaliditu druhého

stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) zdp a dále od 9. 5. 2023, tj. i k datu vydání napadeného rozhodnutí (14. 9. 2023), je invalidní pro invaliditu třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) zdp.

36. Soud proto své konečné rozhodnutí opírá o závěry posudku PK MPSV ze dne 14. 3. 2024, který se liší od posouzení lékařem OSSZ i lékařem ČSSZ v námitkovém řízení, z nichž žalovaná vycházela při svém rozhodování. Posudek PK MPSV soud považuje za objektivní a přesvědčivý, tento plně dostal požadavkům vyjádřeným ve výše citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu, obsahuje analýzu zdravotního stavu žalobce, stanovení rozhodujícího zdravotního postižení na podkladě odborných nálezů a rovněž náležité odůvodnění posudkového závěru co do stanovení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce, konečné míry poklesu pracovní schopnosti, stanovení data vzniku a příslušného stupně invalidity v časové posloupnosti včetně zdůvodnění proč a v čem se závěry PK MPSV liší od posudků lékaře OSSZ a ČSSZ (viz výše).
37. Podle § 56 odst. 1 písm. b) zdp, zjistí-li se, že důchod byl přiznán nebo je vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží, nebo byl neprávem odepřen, anebo byl přiznán od pozdějšího data, než od jakého náleží, důchod se zvýší nebo přizná, a to ode dne, od něhož důchod nebo jeho zvýšení náleží.
38. Podle § 56 odst. 1 písm. e) zdp zjistí-li se, že se změnily skutečnosti rozhodné pro výši důchodu nebo pro nárok na jeho výplatu, postupuje se obdobně podle ustanovení písm. b).
39. Vzhledem k výše uvedenému je zřejmé, že v řízení před správním orgánem došlo k vadám, pro které krajskému soudu nezbylo, než zrušit žalobou napadené rozhodnutí pro vady řízení ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť soud zjistil skutkový stav věci jinak, než žalovaná v původním správním řízení. Současně soud vrací věc žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.), v němž žalovaná bude vycházet z výsledků zjištěných krajským soudem (§ 78 odst. 6 s. ř. s.), tedy, že žalobce byl od 19. 7. 2022 do 8. 5. 2023 invalidní pro invaliditu druhého stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) zdp a dále od 9. 5. 2023 k datu vydání napadeného rozhodnutí byl invalidní pro invaliditu třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) zdp, a postupem dle § 56 odst. 1 písm. e) a b) zdp žalobci zvýší výši invalidního důchodu a rozhodne o doplatku tohoto důchodu za výše uvedená období.
40. Právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

V. Náklady řízení

41. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci byl úspěšný žalobce, proto soud výrokem II. tohoto rozsudku uložil žalované povinnost nahradit žalobci náklady řízení. Tyto náklady sestávají z odměny za právní zastoupení advokátkou za 3 úkony právní služby ve výši sazby 1 000 Kč za jeden úkon právní služby [§ 9 odst. 2 ve spojení s § 7 bodem 3. vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], tj. za přípravu a převzetí zastoupení [§ 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu], písemné podání žaloby [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu] a účast při jednání soudu dne 30. 5. 2024 [§ 11 odst. 1

písm. d) advokátního tarifu]; 3 x náhrady hotových výdajů po 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), tj. ve výši 900 Kč; cestovních výdajů osobním automobilem (Olomouc – Starý Ples – Hradec Králové a zpět dne 30. 5. 2024, když zástupkyně žalobce odůvodnila, že s ohledem na zdravotní stav žalobce – praktická slepota, vezla žalobce z místa jeho bydliště k jednání soudu) ve výši 3 302 Kč [tyto výdaje byly řádně doloženy předložením technického průkazu použitého vozidla a výpočtem $(38,20 : 100 = 0,382 \times 6,4 = 2,4448 + 5,50 = 8,0448 \times 398 \text{ km} = 3\,302 \text{ Kč})$; náhrady za ztrátu času $10 \times 100 \text{ Kč}$ (§ 14 odst. 3 advokátního tarifu), celkem tedy 8 102 Kč. Krajský soud proto výrokem II. tohoto rozsudku závázal žalovanou povinností žalobci tyto prokázané náklady řízení v celkové výši 8 102 Kč uhradit k rukám jeho zástupkyně, která je advokátkou (§ 149 odst. 1 občanského soudního řádu za použití § 64 s. ř. s.), a to ve lhůtě deseti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 30. května 2024

JUDr. Ivona Šubrtová v. r.
samosoudkyně